Uppsala kommun

Datum:
2026-11-05

Diarienummer:
AMN-2026-00584-1

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Arbetsmarknadsnämnden

Handläggare:
Ingrid Edberg

Information om bosättningsgruppens arbete

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Arbetsmarknadsnämnden informeras om bosättningsgruppens uppdrag, målgrupper och arbetssätt inom Försörjningsstödsenhet 2.

Informationen omfattar bland annat kommunens mottagande av personer som anvisas genom anvisat boende (ABO), institutionsboende (IBO), kvotflyktingar samt personer som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv. Ärendet beskriver också bosättningsgruppens ansvar för mottagande, bosättning, ekonomiskt bistånd och introduktion i samhället samt redovisar aktuell statistik och identifierade utmaningar kopplade till bostadsförsörjning och framtida mottagande.

Syftet med informationen i **bilaga 1** är att ge nämnden en fördjupad bild av bosättningsgruppens verksamhet och de förutsättningar som påverkar uppdragets genomförande.

Beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningen i samarbete med bosättningsgruppen vid Försörjningsstödsenhet 2.

Föredragning

Bosättningsgruppen ansvarar för kommunens mottagande och bosättning av personer som anvisas av Migrationsverket inom flera olika mottagningsformer. Uppdraget omfattar bland annat mottagande av personer genom anvisat boende (ABO),

institutionsboende (IBO), kvotflyktingar samt delar av mottagandet av personer som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv.

Verksamheten innefattar såväl praktiskt stöd kring bosättning och etablering som handläggning av ekonomiskt bistånd. Bosättningsgruppen ansvarar även för att samordna mottagandet, bistå med introduktion till samhället och ge stöd under den första tiden efter ankomsten till kommunen.

I bilagan redovisas verksamhetens målgrupper, aktuella mottagningssiffror, bosättningsprocessen samt de utmaningar som verksamheten står inför. Av informationen framgår bland annat att bostadsförsörjningen fortsatt är en central utmaning samt att förändringar i regelverk och framtida mottagande kan komma att påverka verksamhetens förutsättningar de kommande åren.

Informationen är avsedd att ge nämnden en ökad förståelse för bosättningsgruppens uppdrag och de förutsättningar som påverkar arbetet med mottagande och etablering av nyanlända i Uppsala kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 5 november 2026
- **Bilaga 1**, Bosättningsgruppen

Arbetsmarknadsförvaltningen

Helena Clementson
Förvaltningsdirektör

Uppsala kommun

Datum:
2026-11-05

Diarienummer:
AMN-2026-00584-1

Arbetsmarknadsförvaltningen
Bilaga 1

Handläggare:
Maria Stenberg, Sureya Saglam och Helena Lidén

Bosättningsgruppen

Om bosättningsgruppen

Bosättningsgruppen tillhör Försörjningsstödsenhet 2 och består av socialsekreterare och introduktionshandläggare. Gruppen har en gruppledare samt en administratör med särskilt ansvar för bosättningsuppdraget. Bosättningsgruppen har samma enhetschef som övriga medarbetare inom Försörjningsstödsenhet 2.

Fyra ärendetyper

Bosättningsgruppen arbetar med fyra huvudsakliga kategorier av ärenden: Anvisat boende (ABO), Institutionsboende (IBO), kvotflyktingar och personer som omfattas av massflyktsdirektivet.

Anvisat boende (ABO)

ABO avser personer som har bott på något av Migrationsverkets anläggningsboenden och därefter beviljats uppehållstillstånd. Personen anvisas då till en kommun för bosättning. Kommunen ansvarar för mottagande, bosättning och vid behov ekonomiskt stöd.

Institutionsboende (IBO)

IBO avser personer som på grund av exempelvis omfattande funktionsnedsättning eller andra särskilda behov behöver en boendeform med stödinsatser i stället för eget boende. Målgruppen innebär ett nära samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen.

Kvotflyktingar

Kvotflyktingar befinner sig utanför Sverige, ofta i flyktingläger eller andra tillfälliga boenden, och har beviljats vidarebosättning genom Sveriges flyktingkvot. När de anländer till Sverige tas de emot av kommunen som ansvarar för bosättningen.

Kvotflyktingar omfattas inte av lagen om mottagande av asylsökande (LMA). De har i stället möjlighet att ansöka om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen vid behov.

Personer som omfattas av massflyktsdirektivet

Denna grupp består av personer som har flytt från kriget i Ukraina och beviljats tillfälligt skydd enligt EU:s massflyktsdirektiv. Gruppen delas in i olika kategorier beroende på vistelsetid i Sverige och folkbokföringsstatus.

Fördelningstal och kommuntal

Fördelnings- och kommuntal anger hur många personer kommunen ska ta emot efter anvisning från Migrationsverket. Antalen är prognoser och kan förändras under året om behoven förändras.

Fördelningstalet avser personer som omfattas av massflyktsdirektivet och som får ersättning enligt lagen om mottagande av asylsökande (LMA). För år 2026 uppgår fördelningstalet till 75 personer.

Kommuntalet avser övriga personer som ska tas emot genom bosättning i kommunen, det vill säga personer inom kategorierna ABO, IBO och kvotflyktingar.

Uppsala kommuns kommuntal för 2026 uppgår till **203** personer. Av dessa utgörs **153** personer av individer från Ukraina som redan har anvisats till kommunen enligt massflyktsdirektivet och som redan mottagits i kommunen.

Utöver dessa omfattar kommuntalet ytterligare **50** personer som ska anvisas till kommunen för bosättning. För dessa personer behöver kommunen tillhandahålla bostad. Hittills under året har **29** personer tagits emot.

Därutöver har kommunen ett fördelningstal om **75** personer som omfattas av massflyktsdirektivet. Även för dessa personer ansvarar kommunen för att ordna bostad.

Massflyktsdirektivet

Personer som har flytt från kriget i Ukraina kan ha rätt till uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt EU:s massflyktsdirektiv.

För att omfattas av direktivet ska personen:

- vara ukrainsk medborgare,
- ha flyktingstatus eller annan skyddsstatus i Ukraina, eller
- vara familjemedlem till någon som omfattas av någon av ovanstående kategorier.

Tillståndet är tidsbegränsat och gäller för närvarande till mars 2028.

Personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet kan delas in i tre grupper:

- **Personer som vistats i Sverige kortare tid än 12 månader**

Dessa personer bosätts av kommunerna men försörjs genom ersättning från Migrationsverket enligt LMA.

- **Personer folkbokförda före den 1 november 2024**

Dessa personer omfattas av rätt till etableringsprogrammet, ekonomiskt bistånd samt övriga socialförsäkringsförmåner.

- **Personer folkbokförda efter den 1 november 2024**

Dessa personer omfattas av etableringsprogrammet och har möjlighet att ansöka om ekonomiskt bistånd. Däremot omfattas de inte av övriga socialförsäkringsförmåner.

Statistik och nyckeltal

Anvisade personer till Uppsala kommun

Under 2026 har totalt 75 anvisningar inkommit, motsvarande 101 personer som tagits emot i Uppsala kommun. Fördelningen är följande:

Kategori	Anvisningar	Personer
ABO	28	31
Personer med LMA enligt massflyktsdirektivet	41	64
Personer som omfattas av massflyktsdirektivet men hanteras som ABO	4	6
Totalt	73	101

Därutöver har ytterligare 12 anvisningar inkommit men ännu inte verkställts. Dessa avser:

- 2 ärenden enligt massflyktsdirektivet som hanteras som ABO
- 7 ärenden enligt LMA
- 3 ABO-ärenden

Folkbokförda personer överlämnade till avtalsenheten

Under 2026 har 22 folkbokförda personer överlämnats till avtalsenheten för vidare hantering.

Antal hushåll som tecknat kontrakt

I statistiken motsvarar antalet kontraktsinnehavare antalet hushåll, eftersom endast en person per hushåll står på hyresavtalet.

Folkbokförda ukrainska hushåll som ansökt om ekonomiskt bistånd

Fördelningen per kategori är följande:

Kategori	Antal hushåll
Massflykt (folkbokförda efter 1 nov 2024)	22
EBO	2
Övergångsbestämmelser ABO/IBO (folkbokförda innan 1 nov 2024)	6
Övergångsbestämmelser EBO (folkbokförda innan 1 nov 2024)	1
Totalt	**31**

Blockuthyrning

Antal personer och hushåll som för närvarande bor i blockuthyrda bostäder:

Boende	Personer	Hushåll
Kronparken	59	51
Töväder	18	17
Vattholmavägen	39	26

Vid Kronparken består åtta hushåll av två personer. Vid Töväder består ett hushåll av två personer. Vid Vattholmavägen består tretton hushåll av två personer.

Vattholmavägen består av studiolägenheter med eget badrum och gemensamma övriga utrymmen

Arbetet med ABO och personer som omfattas av massflyktsdirektivet

Bosättningsgruppen ansvarar för mottagandet av personer som anvisas till kommunen genom anvisat boende (ABO) samt personer som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv.

För personer som anvisas enligt ABO ansvarar bosättningsgruppen för såväl mottagande som bosättning i kommunen. Vid ankomst till Uppsala kommun möter gruppen upp individen eller familjen och ger stöd vid inflyttning i den bostad som kommunen ordnat.

Bosättningsgruppen ansvarar för att säkerställa att en bostad finns tillgänglig. Utöver det praktiska kring inflyttning, möblering och information om hur det fungerar att bo i en hyresrätt i Sverige hjälper gruppen även till med frågor om försörjning. Om individen saknar egna inkomster eller tillgångar kan det bli aktuellt att ansöka om ekonomiskt bistånd.

Eftersom många av de personer som kommer till kommunen är nyanlända och ännu inte har fått personnummer behöver tillfälliga lösningar användas för utbetalning av ekonomiskt bistånd. Det innebär vanligtvis att kommunen utfärdar tillfälliga bankkort som kan användas i väntan på att individen kan öppna ett eget bankkonto.

Att hantera sin ekonomi med tillfälliga bankkort medför flera praktiska utmaningar. Individerna har exempelvis inte tillgång till internetbank, vilket kan försvåra betalning av fakturor. Eftersom de ofta saknar svenskt personnummer vid ankomsten har de inte heller möjlighet att använda BankID eller andra digitala tjänster som många samhällsfunktioner bygger på.

Personer som omfattas av massflyktsdirektivet hanteras på olika sätt beroende på hur länge de vistats i Sverige. Vissa har rätt till hjälp med bosättning på samma sätt som personer inom ABO, där kommunen ansvarar för att ordna bostad. Andra har endast rätt till stöd i form av ekonomiskt bistånd.

Bosättningsgruppen ansvarar för handläggningen av ekonomiskt bistånd för samtliga dessa grupper.

Introduktionshandläggarens arbetsuppgifter

Introduktionshandläggare är en funktion som endast finns inom bosättningsgruppen på avdelningen Socialtjänst – ekonomiskt bistånd. Funktionen har ett särskilt uppdrag kopplat till kommunens bosättningsansvar.

Introduktionshandläggarna arbetar bland annat med att:

- ta emot ärenden från Migrationsverket,
- registrera ärenden i verksamhetssystemets flyktingmodul,
- återsöka statliga ersättningar,
- genomföra matchningsmöten,
- planera och samordna bosättning,

- ordna möbler till bostäder,
- hantera kontraktsskrivning,
- ta emot individer och familjer vid ankomst till Sverige.

Arbetet är i stor utsträckning praktiskt och sker nära de individer och familjer som kommer till kommunen. Introduktionshandläggarna ger stöd i frågor som rör etablering i samhället, exempelvis kontakt med myndigheter, ansökan till SFI och hur man betalar räkningar. De ger även en introduktion till det svenska samhället och de praktiska förutsättningar som gäller för att bo och leva i Sverige.

Introduktionshandläggarna arbetar även med frågor som rör blockuthyrningar samt omflyttningar mellan olika bostäder.

Socialsekreterare i bosättningsgruppen

Socialsekreterarna i bosättningsgruppen arbetar i grunden på samma sätt som socialsekreterare på övriga försörjningsstödsenheter. Skillnaden är att de arbetar med denna specifika målgrupp och därmed utvecklar särskild kunskap kring de frågeställningar som uppstår i bosättningsärenden och nyanländas etablering.

Arbetsprocesserna för ABO-ärenden och ärenden enligt massflyktsdirektivet skiljer sig delvis åt. Generellt kan sägas att personer inom ABO-gruppen ofta har ett större behov av stöd än personer som omfattas av massflyktsdirektivet.

Personer som anvisas genom ABO saknar ofta egna tillgångar, inkomster och bankkonton när de anländer till kommunen. För personer som omfattas av massflyktsdirektivet är det vanligare att dessa delar redan är ordnade. Många har egna inkomster, även om inkomsterna inte alltid är tillräckliga för att uppnå en skälig levnadsnivå.

Skillnader mellan bosättningsgruppen och övriga försörjningsstödsenheter

Bosättningsgruppens arbete skiljer sig på flera sätt från arbetet inom övriga försörjningsstödsenheter.

Eftersom bosättningsgruppen ofta hjälper individer att komma in i en bostad är det inte ovanligt att en nyanländ person får flera hyresavier med samma förfallodatum i samband med inflyttningen. Det kan exempelvis handla om hyra för innevarande månad, kommande månad och andra kostnader som uppstår i samband med bosättningen. Det ställer höga krav på att socialsekreterarna ger stöd kring ekonomi och betalningar. Många individer saknar fortfarande bankkonto och digitala verktyg för att kunna hantera sina betalningar på egen hand.

Utredningsarbetet skiljer sig också från många andra ärenden inom ekonomiskt bistånd eftersom det ofta behöver utredas vilka inkomster och tillgångar individen har utomlands. I vissa fall finns make eller maka kvar utomlands, vilket innebär att frågor om försörjningsskyldighet och försörjningsmöjligheter behöver utredas.

Bosättningsgruppen ansvarar också för att teckna hemförsäkring åt personer som omfattas av ABO. Försäkringarna faktureras vanligtvis kvartalsvis, vilket behöver hanteras inom ramen för biståndsbedömningen. Lägenheterna behöver även möbleras vilket innebär att individens behov av bistånd till hemutrustning behöver utredas.

Arbetet kräver stor förståelse för att målgruppen har skilda erfarenheter och förutsättningar. Kunskapen om myndigheter och samhällssystem varierar, liksom

tidigare erfarenheter av offentliga verksamheter. Det finns även kulturella skillnader som behöver beaktas i kontakten med individen.

Det är viktigt att ha förståelse för att etableringsprocesser tar tid. Det kan exempelvis handla om att få ett ID-kort eller att öppna ett bankkonto. Att anvisas till en ny kommun innebär att ta emot en mycket stor mängd information under kort tid. Information behöver därför ofta upprepas många gånger under den första tiden i Sverige för att individerna ska kunna ta emot den. Bosättningsgruppen arbetar utifrån ett individanpassat förhållningssätt och eftersträvar att möta varje individ och familj utifrån deras behov och förutsättningar.

Bosättningsgruppen arbetar med invånaren i centrum och strävar efter att ge varje individ ett så bra mottagande i Uppsala kommun som möjligt.

Förändringar 2027

Kvalificering till välfärden

Planerade förändringar innebär att personer inom kategorierna ABO, IBO och kvotflyktingar generellt inte längre kommer att omfattas av övriga socialförsäkringssystem i samma omfattning som idag.

Förändring kring kommuntal

Kommunerna kommer att få möjlighet att lämna önskemål om storleken på sitt mottagande. Migrationsverket kan därefter ta hänsyn till dessa önskemål när kommuntalen fastställs. Kommuntalen kommer därmed inte enbart att baseras på kommunernas befolkningsstorlek.

Ny bosättningslag

En förändring som diskuteras är att rätten till kommunalt ordnad bostad blir tidsbegränsad för samtliga grupper. Det innebär exempelvis att om en person har rätt till bostad i Uppsala kommun under 36 månader, flyttar till en annan kommun och därefter återvänder till Uppsala inom denna tidsperiod, så kommer kommunen återigen att vara skyldig att ordna bostad för personen under återstående tid av perioden.

Utmaningar

Bostadsförsörjningen

Tillgången till ändamålsenliga bostäder är en av bosättningsgruppens största utmaningar.

De bostäder som finns tillgängliga är ofta för små i förhållande till hushållens storlek eller har en hyresnivå som är hög i förhållande till individernas möjligheter till egen försörjning. Detta kan leda till att nyanlända hushåll får höga boendekostnader och därmed svårare förutsättningar att bli självförsörjande.

Blockuthyrning

Blockuthyrningar etablerades ursprungligen av kommunledningskontoret i samband med mottagandet enligt massflyktsdirektivet. Denna boendeform innebär att de boende har egna sovrum men delar kök, badrum och gemensamma utrymmen med andra hushåll.

Arbetsmarknadsförvaltningen har successivt arbetat med att avveckla blockuthyrningar eftersom bedömningen är att ett eget bostadskontrakt ger bättre förutsättningar för självständighet, integration och etablering. För att fullt ut kunna avveckla blockuthyrningarna krävs dock tillgång till fler lämpliga bostäder dit de boende kan flytta.

Mottagande av KVOT-flyktingar vecka 50 och 51 2026

Under veckorna 50 och 51 år 2026 beräknas mellan 450 och 500 kvotflyktingar anlända till Sverige. Dessa kommer att fördelas mellan de kommuner som fortfarande har kvarstående kommuntal att uppfylla.

För de kommuner som omfattas kan detta innebära att ett stort antal individer anvisas under en begränsad tidsperiod. För Uppsala kommun kan detta innebära en särskild utmaning när det gäller mottagande, praktisk bosättning och tillgång till bostäder under årets sista veckor.